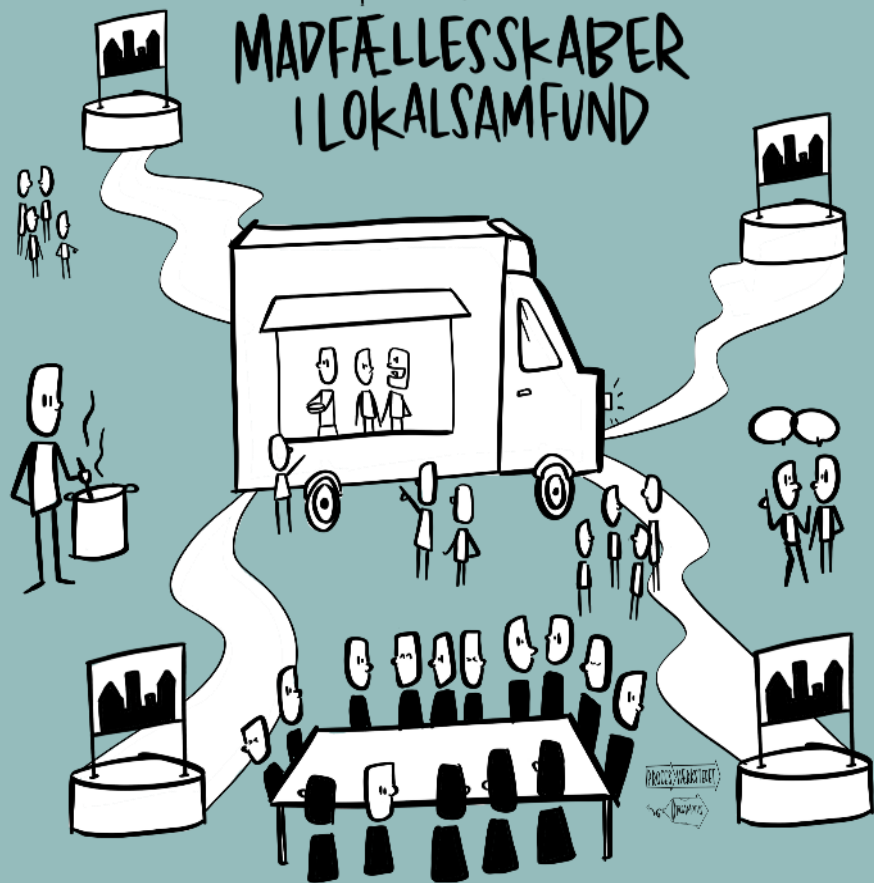

INGEBORG PÅ HJUL: PIXIBOG OM MADFÆLLESSKABER I LOKALSAMFUND

CAFÉ INGBORG

**NORDEA
FONDEN**

Vi støtter gode liv

Indflyvning – vores arbejde i lokalsamfundene med foodtrucken

Café Ingeborgs foodtruck og arbejde i lokalsamfundene i Ringsted med at understøtte fællesskaber er en del af projekt 'Ingeborg på hjul', som er støttet af Nordea-Fonden.

I Ringsteds lokalsamfund har Café Ingeborg siden 2020 arbejdet med at opstarte og drive madfællesskaber i fællesskab med lokale frivillige. Til det har vi primært brugt vores mobile madkøkken, vores foodtruck, hvor en kok sammen med Café Ingeborgs særlige medarbejdere har berejst Ringsted.

Siden 2020 har vi etableret samarbejde med seks lokalsamfund i Ringsted Kommune. Samarbejdet er blevet etableret med udgangspunkt i det enkelte lokalsamfunds behov og ønsker. Det har medført, at vores bidrag har resulteret i flere forskellige initiativer i lokalsamfundene; opstart af fællesspisninger fra bunden, retænkning af maddage, som har kørt i mange år samt understøttelse af fællesskab gennem mad ved allerede-etablerede arrangementer såsom fester på den lokale skole og Sankt Hans.

Maden har været omdrejningspunktet for vores arbejde, hvilket i praksis betyder, at vi har brugt maden som katalysator for fællesskabsopbygning. I samarbejde med frivillige har vi skabt maden sammen og inviteret byen til at være fælles om måltidet.

Samarbejdet med lokalsamfundene har været finansieret ved, at støtte fra Nordea-Fonden har dækket Café Ingeborgs personaleressourcer. Landsbyernes egenfinansiering har derfor været prisen for råvarerne til arrangementerne, som vi i de fleste tilfælde har indkøbt for dem på forhånd. Nogle steder har de også købt råvarerne på egen hånd og fx støttet den lokale dagli'Brugs.

Pointerne i denne pixibog er udledt ud fra interviews med fire lokalsamfund fra Ringsted Kommune, som vi har samarbejdet med.

Generationsskiftet højt placeret på landsbyernes dagsorden

- Vi har erfaret, at sammensætning af beboere i Ringsteds lokalsamfund er under forandring. Yngre generationer flytter i højere grad til landsbyerne, mens den ældre generation, som i mange år har stået for frivillighedslivet i landsbyerne, flytter væk eller har en interesse i at overlevere frivillighedskulturen til nye. Skiftet i generationer afføder nemlig bekymring hos de ældre om, hvem der skal overtage frivillighedslivet i samfundene.
- Generationsskiftet i landsbyerne er et stort drivmiddel blandt de ældre generationer, som vi har mødt. Der er et fælles ønske om at samle byen.
- De ældre generationer har gennem årene opnået stor erfaring i, hvad fællesskaber kan gøre for et landsbysamfund og hvordan det kan gøres. Vi har dog erfaret, at nye beboere – i høj grad skiftet i generationer - også kan betyde et nyt behov for af opdatere kulturen for at samle samfundene i fællesskaber.

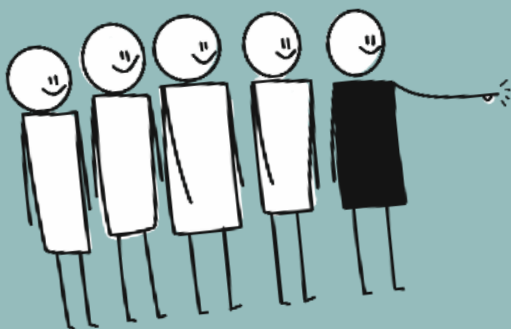
... Så hvordan kan man henvende sig til nye grupper af mennesker og udvikle den etablerede landsbykultur, som har eksisteret i mange år? Vi har fået lov til at opleve, hvordan lokalsamfundene har arbejdet med dette spørgsmål undervejs i projektet og vil her formidle mulige løsninger på det set ud fra vores erfaringer.

Forankrede fællesskaber til opstart vs. nyskabte fællesskaber

- Vi har erfaret, at det i opstarten af et fællesskab kan være givende at være opmærksom på, om man har et gammelt fællesskab, som man inviterer nye ind i eller om man ønsker at starte et nyt fællesskab op, som man inviterer det gamle ind i.
- Hvis man har et ønske om at tale til nye målgrupper, er det vores oplevelse, at det kan være en god idé at opfordre de etablerede frivillige til at reflektere over egen rolle og hvad de ønsker at få ud af at invitere nye ind og hvordan man kan skabe grobund for, at man som ny kan være med til at bygge noget op. Vi har oplevet, at flere har et ønske om at være med i skabelsesfasen.
- I opstarten af nye fællesskaber har vi etableret samarbejde med nuværende frivilligheds kræfter. Det er vores oplevelse, at de har et forhåndskendskab til byen og kender til givende kommunikationskanaler.
- Vores oplevelse er, at det kan være sårbart kun at kommunikere med én repræsentant fra byen, når man åbner op for samarbejde. Vores anbefaling er derfor, at man tidligt skal afsøge muligheden for et udvidet samarbejde fx ved at opsøge flere foreninger.
- Hvis man arbejder med en gruppe, som har et ønske om at give frivillighedsstaffen videre, kan det være vigtigt at være tydelig om generationsskiftets muligheder og begrænsninger i det enkelte lokalsamfund.

Projektholders egen rolle

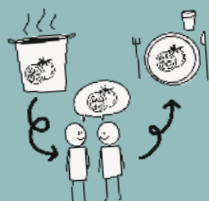
- Som projektholder har vi lært, at det er vigtigt med en tydelig projektbeskrivelse, der indeholder eksempler på, hvordan de inkluderede parter og mulige samarbejdspartnere kan gøre brug af projektet og hvorfor.
 - Vi erfarede fx, at flere af vores samarbejdspartnere kendte os som social kommunal virksomhed inden projektstart og at det til tider kunne være svært at skelne mellem Café Ingeborg som social virksomhed og Café Ingeborg som fondsprojekt. Vi skulle derfor have været mere klare i vores kommunikation omkring denne skelnen.
- Som projektholder har det været værdifuldt løbende at evaluere på projektet og vores egen rolle. Dette kan gøres gennem fastlagte refleksionsmøder, hvor man blandt andet gennemgår status, reflekterer over egen og samarbejdspartneres rolle samt eventuelle andre opmærksomhedspunkter.

Ingeborg som social virksomhed

- Italesættelsen af det socialøkonomiske aspekt ved projektet, herunder holdet bag og projektets formål, over for både deltagere og frivillige til arrangementerne, har for os været vigtigt at tydeliggøre: At vi ikke blot deltager for at lave og servere mad, men at vi også har et andet formål, som er at sikre meningsfuld beskæftigelse for mennesker med særlige behov.
- Som social virksomhed har de særlige medarbejdere i Café Ingeborg haft en central og betydningsfuld rolle i opbygningen af fællesskaber og til arrangementerne. De særlige medarbejdere har blandt andet været med i planlægning, madlavningen, borddækning og selve måltiderne. Ligeledes har de særlige medarbejdere præsenteret deres arbejde og baggrund til arrangementerne og de har arbejdet sammen med de frivillige, så de har lært hinanden at kende.

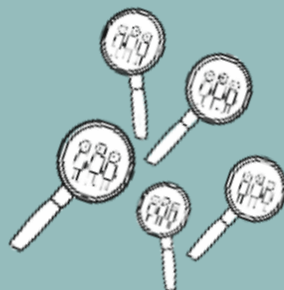
Madens alsidige rolle i fællesskabsopbygning

- Vi har brugt mad og måltider som et dialogværktøj mellem mennesker på tværs af alder og smag. Det kan åbne for samtaler mellem frivillige, mellem generationer, mellem tilflyttere og de etablerede.
- Valget af menu har gennem vores projekt haft stor betydning for folks opbakning og tilmelding. Vi har erfaret, at folk har haft behov for at vide hvilken mad, de møder op til. "Gryderet" kan fx blive for ukonkret for nogen.
- Vi har undervejs været åbne overfor, hvordan rammerne for valg af menu og afvikling af måltiderne er blevet etableret, så alle har følt sig tilgodeset og inddraget. Det er vores oplevelse, at det er værdifuldt at kommunikere denne fleksibilitet og åbenhed ud.
 - En måde at arbejde med imødekomende måltider kan være at vælge retter, hvor ingredienserne er adskilte, så man giver deltagerne mulighed for selv at sammensætte.
- Vi har erfaret, at folk reagerer forskelligt på nye ting, så hvis man gerne vil lave noget nyt og eksotisk, skal der gerne være en genkendelighed i retten. Det er vores erfaring, at når maden er veltillavet, smagt til og præsenteret på en spændende måde, er folk åbne.
- Brug gerne alternative tilberedningskilder som fx et bål, en pizzaovn eller bag dit brød på en grill - det skaber nysgerrighed og interesse i det nye.

Nå ud til målgrupperne

- I opstartsfasen er det vores oplevelse, at det er vigtigt at tale om værdien af projektet for lokalsamfundet. Hvad er formålet med at mødes i dag?
- I henvendelsen til nye målgrupper kan det være en idé at gøre noget ekstra for at gøre det attraktivt at deltage første gang. Vi gjorde det fx gratis at deltage i første arrangement, men det kan også være fx underholdning.
- Hvis der er tradition for at afholde arrangementer i lokalsamfundet, fx Sankt Hans eller en fest på skolen, kan det fx anvendes som kanal til at starte dialog med nye grupper af mennesker.
- Hvis der ligger en ambition om at tjene penge til noget almennyttigt igennem arrangementerne, så har vi set, at det er værdifuldt at kommunikere ud. Det motiverer folk til at komme og støtte op.
- Ønsker man at komme i kontakt med nye, har vi set, at folk bliver glade for at få besøg og måske få en velkomstpakke med information om området og hvad man kan engagere sig i.
- Hvis man vil tale til børnefamilier, har vi god erfaring med at nå forældrene gennem børnene, så de også får lyst til at deltage. Det kan fx gøres ved at arrangere aktiviteter eller underholdning målrettet børnene.

Rekruttering af nye ansigter til frivillighed

- For at få nye frivillige ind i et fællesskab kan man invitere til et uforpligtende opstartsmøde. Det gjorde vi fx ved at holde et introduktionsarrangement og invitere derfra.
 - Vi har haft gode erfaringer med at lave en gratis fællesspisning, hvor alle blev inviteret til at høre om projektet og så kunne folk skrive deres kontaktoplysninger ned, hvis de var interesseret. De interesserede blev derefter inviteret til møde.
- For at gøre frivillighed håndgribeligt kan det være værdifuldt at lave en kort beskrivelse af, hvad det vil sige at være frivillig i fællesskabet. Vores erfaring er, at det er vigtigt at have for øje i kommunikationen, at aktiv deltagelse er på den enkeltes præmisser.
- Vi har oplevet, at folk ofte er mere tilbøjelige til at sige ja til frivillighed, hvis opgaven er konkret og ikke bindende.
- Ved rekruttering af nye hænder har lokalsamfundene delt med os, at det er brugbart at spørge de nære kontakter, man har i sit netværk, om de kan hjælpe til. Når man spørger dem, man allerede kender, så beder man om en hurtig stillingtagen, som ofte ender med en konkret aftale.
- Vores oplevelse er, at frivillige er forskellige: Nogle vil gerne have en konkret afgrænset opgave og andre vil gerne føle, at de har direkte medindflydelse på noget, så det er vigtigt at huske at kommuniker til begge typer, hvis man ønsker at få nye med.

At lave mad til mange

- For at klæde folk på til at være frivillige i et madfællesskab, kan det være givende at tilbyde et madlavningskursus ved start, så de føler sig bedre klædt på til opgaven. Dette var et aspekt, som vi erfarede sent i processen, men som havde været værdiskabende for projektet og dets forankring.
 - For nye frivillige har vi oplevet, at det kan være en udfordring at overkomme bekymringen om at skulle lave mad til mange, så dette kan man imødekomme med et kursus af en fagperson.
- Lokalsamfundene har fortalt os, at en fagperson kan være med til at skabe større tryghed blandt frivillige og hjælpe med at holde overblikket over processen, så de gode arbejdsgange og rutiner bliver arbejdet ind på en konstruktiv måde.
- Det kan være et værdifuldt værktøj, hvis fagpersonen kan udvikle en madmanual, som de frivillige kan holde sig til. Det kan fx være en drejebog om mængder og gode tommelfingerregler samt en beskrivelse af forløb for madlavningsprocessen fra start til slut.
- Hvis fagpersonen skal udfases efter indarbejdelse af gode rutiner, kan man udpege en tovholder for hver gang, der skal afholdes et arrangement. Tovholderrollen kan skifte fra gang til gang. For at gøre rollen som tovholder håndgribelig, kan man lave en beskrivelse af, hvad rollen indebærer.

Fastholdelse af frivillige

- I fastholdelsen af frivillige og introduktion til nye frivillige er vores erfaring, at det kan være essentielt med klare opgavefordelinger og tydelige ansvarsområder de frivillige imellem.
- I kommunikationen med frivillige har vi set, at det kan være væsentligt at påpege, hvordan forskellige roller i fællesskabsaktiviteten kan udføres på forskellige tidspunkter. På den måde tydeliggøres det, at der også er mulighed for at medvirke, selvom man ikke kan være med fra start. Vores madlavning til arrangementer har typisk haft opstart kl. 15 og det har mange, der går på arbejde, svært ved at nå.
- En briefing med overblik og uddelegering af opgaver har været en givende opstart for os på et arrangement. Det kan fx afholdes af dagens formand/tovholder. Det giver de frivillige et overblik og mulighed for indflydelse på deres individuelle arbejdsområder.
- Vi har løbende lavet en tjek ind med de involverede frivillige for at forventningsafstemme og høre hvad status er. Er der noget, vi skal gøre anderledes?

